

4. V pričakovanju cerkvenopravne rešitve

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

30. Okt. 2023

↗ Nazaj na kazalo

En izčrpen pogovor z Álvaroom je zadostoval, da je ustanovitelj dognal, kakšen je položaj, ki je bil nakazan v pismih 10. in 12. junija in zaradi katerega je bila potrebna njegova navzočnost v Rimu. Nemudoma se je

lotil dela. Eden od prvih korakov je bil obisk pri monsinjorju Montiniju, namestniku v vatikanskem državnem tajništvu. Montini je 15. maja pisal ustanovitelju, da bi se mu zahvalil za knjige, ki mu jih je v njegovem imenu izročil Álvaro, obenem pa je na papirju izrazil svoje občutke glede Dela:

»V veliko veselje mi je bilo, da sem se lahko seznanil z Duhovniško družbo sv. Križa in z Opus Dei, in občudujem cilje, h katerim stremite pri svojem delu, ter duha, s katerim jih uresničujete, tako da sem Gospodu hvaležen, da je Cerkvi naklonil ta dar in poklical duše k delovanju na tako občutljivih in pomembnih področjih. Zatorej, čeprav sam ne zmorem veliko, vedite, da sem vedno pripravljen pomagati, kjer bi me potrebovali.«^[1]

Prvega julija je imel ustanovitelj prisrčen pogovor z monsinjorjem

Montinijem, ki je od tistega trenutka dalje številne dostojanstvenike rimske kurije vabil, naj se srečajo z Jožefmarijem.^[2] Kot je oče spominjal svoje duhovne otroke, je bil Montini ***prva prijateljska roka, ki sem jo našel tukaj, v Rimu.***^[3] Do takrat je Álvaro že uspelo pridobiti papeževo fotografijo z rokopisnim posvetilom: »Našemu dragemu sinu Joséju Maríi Escriváju de Balaguerju, ustanovitelju Duhovniške družbe sv. Križa in Opus Dei, s posebnim blagoslovom. 28. junija 1946. Pius P.P. XII«. ^[4]

V tistih dneh je pritiskala vročina in oče jo je strašno težko prenašal, vendar k sreči njegovo splošno zdravje ni popustilo. Ob dopoldnevih mu je Álvaro predstavljal različne sodelavce dikasterijev, tajnike in svetovalce, vpletene v zadevo, ki ga je privedla v Rim. Sprejemali so ga vljudno, vsepovsod je bil deležen naklonjenosti. Toliko izrazov

prijaznosti, predvsem pa veselje, da je v bližini Kristusovega namestnika, je razpršilo morebitne bojazni.

Kadar je šel s svojimi sinovi ven, da bi si malo razgibal noge ali si v kakšni prodajalni ogledal rabljeno pohištvo za njihove bodoče hiše v Rimu, niso bili oni tisti, ki bi očeta vlekli za seboj. Nasprotno, on je gnal svoje otroke naprej, saj je že sanjal, kako bo v Rimu odprl dva centra. Tako kot v preteklosti je začel kupovati okrasne predmete vnaprej. To je bilo nekaj več kot zgolj simbolično dejanje. Predstavljalo je zametek nove hiše v obliki nečesa otipljivega, predhodno polaganje temeljev dobre volje. Kaj se je zgodilo z očetom? Tisti duhovnik, potnik na ladji *J. J. Sister*, ki se je v Barceloni vkrcal s poslednjimi močmi – ko se je telesno počutil kakor tovorna vreča ter se spraševal o prihodnosti Dela in o usodi svojih otrok –, je bil čisto drug človek, odkar je stopil na

rimska tla. »Na začetku,«
pripoveduje Orlandis, »je samo
ponavljal: ***Tukaj je tovarna vreča!***
Navsezadnje je vaša obveljala! A
komaj dva dni po prihodu se je s
polno paro zagnal v urejanje
stanovanja, nakupovanje,
načrtovanje kapele ..., tako da smo se
ob večerih vračali domov vsi
izmučeni ter mu govorili: 'O kakšni
tovorni vreči pač ne more biti
govora! Še zdaleč ne!'«^[5]

Dejansko se je ob pogledu na
apostolsko obzorje oče naenkrat
spremenil v neizčrpen vir energije.
Oživele so njegove starodavne sanje
o postavitvi hiše v Rimu.^[6] Tisti speči
ideal je ob stiku z večnim mestom
ponovno vzplamenel. Še pred
koncem meseca junija, se pravi teden
dni po prihodu v Rim, je v mislih že
zasnoval načrt, ki ga je nameraval
uresničiti, ter nemudoma z njim
seznanil direktorje in direktorice v
Španiji. Na ta način bi bilo mogoče

brez izgubljanja časa pripraviti vse, kar je bilo potrebno, da te sanje postanejo resničnost.

Svoje hčere v Centralnem svetu, organu vodenja ženske sekcije Opus Dei, je prosil, naj razmislijo, ali bi lahko konec septembra zaradi oskrbe novih hiš v Rim odpotovale tri numerarije in pet numerarij pomočnic.

Poslati tja več numerarij pomočnic naenkrat ni bila lahka zahteva, saj jih v tistem času ni bilo veliko. Vendar oče v pismu nagovarja svoje hčere in jim predlaga rešitev: ***Da bi bilo to mogoče doseči, delajte poleti – kot sem že dejal – skupaj z gospodinjskim osebjem v centrih Moncloa in Abando. Pripravite mašno perilo – celotno – za dve hiši v Rimu.***^[7]

Istega dne, 30. junija 1946, je brzojavil svojim sinovom v Generalnem svetu:

V najkrajšem času nameravam priti v Madrid in se nato vrniti v Rim. Potrebno je – Ricardo! – pripraviti šeststo tisoč pezet, saj je zares nujno. Ob naših velikih gmotnih stiskah se to zdi nekaj norega. Vendar je neizogibno treba tukaj kupiti hišo. [...]

V rokah imam rokopis svetega očeta za »ustanovitelja Duhovniške družbe sv. Križa in Opus Dei«. Kakšno veselje! Tisočkrat sem ga poljubil. Tukaj prebivamo v senci Svetega Petra, tik ob stebrišču.

In še pripis:

Ne opuščajte molitve in bodite zelo veseli.

Vedno se vse uredi: zaradi denarja nikoli ne propade apostolska duša – novci se bodo že našli.^[8]

Gledano z zornega kota Španije – kjer so se utapljali v dolgovih in so ravno

v tistih dneh širili apostolsko delo v pol ducata drugih mest v državi – se ta prošnja ni zdela »nekaj norega«, marveč je to dejansko bila junaška norost vere.

Tudi svojemu bratu in sestri je tistega dne napisal pismo, iz katerega veje optimistično in nadnaravno razpoloženje njegovega duha. Precej površno omeni potovanje z ladjo, ki bi jih vse skupaj skoraj poslalo rakom žvižgat in ribam gost, izpostavi pa tehtnost razlogov, na osnovi katerih ga je Álvaro prosil, naj pride v Rim:

Rim, 30. junij 1946

Predraga Carmen in Santiago! Imeli smo težko plovbo, vendar je bilo vse poplačano, ko sva v genovskem pristanišču z ladje videla, da naju na pomolu čakata Álvaro in Babo.

Tukaj pritiska vročina, vendar sem zelo zadovoljen: moral sem priti, da bi ugotovil, kakšno je stanje.

Živimo kot sosedje svetega očeta, tik ob Trgu sv. Petra. Papež mi je poslal nekaj lastnoročno zapisanih besed, kar me je razveselilo navzven in navznoter. Kdaj bom imel avdienco pri svetem očetu, še ne vem. Iz Rima ne morem oditi, ne da bi me sprejela njegova svetost. Molita za uspeh tega obiska, ki si ga silno želim.

Ko bomo tukaj imeli hišo – in če prosimo Gospoda, bo to prav kmalu –, bosta morala kdaj priti v Rim, kot romarja.

Močan objem vama pošilja vajin brat

Jožefmarija.^[9]

* * *

Postopek, s katerim naj bi bil Delu podeljen *decretum laudis*, je bil še vedno v začetni fazi, kljub temu da so svetovalci že po zasedanju 8. junija 1946 proslavljali svoj uspeh in prostodušno izrekli čestitke, potem

ko so preučili Statut Opus Dei.^[10]
Nasprotno pa je Álvaro zaznal ogromno nevarnost. S takšnim tempom dela, kot so se stvari premikale v kuriji, ki je delovala precej počasi, ni bilo mogoče doseči zastavljenega cilja, se pravi: v kratkem opremiti Opus Dei s cerkvenopravno ureditvijo na svetovni ravni. To je bilo nujno iz različnih razlogov. Nekateri od teh so bili notranji, na primer potreba, da se brez kakršnekoli spremembe stanú prizna in zaščiti način življenja in apostolata njegovih članov. Drugi so bili zunanji: omogočiti apostolsko širitev v druge države, olajšati odnose s škofi ter zajezi nerazumevanje in napade, saj se je »nasprotovanje dobrih« še kar nadaljevalo. Z vidika kurije pa se te potrebe niso zdele tako nujne, tako da so svetovalci razmišljali, da bi delo preložili na jesen.

Kot smo že ugotovili, je bilo treba cerkvenopravni okvir, v katerega naj bi bil umeščen Opus Dei, šele izdelati.

^[11] Za to nalogo je bil določen pater Arcadio Larraona, podtajnik Kongregacije za redovnike.

Ustanovitelju je uspelo patra Larraono spodbuditi, da se je lotil dela sredi najhujše poletne pripeke.

Ni pa ga le spodbujal z lepimi besedami, temveč je tudi sodeloval in ga spremljal pri tem napornem opravilu. Kakorkoli že, vse je kazalo, da bo še trajalo, preden bo *decretum laudis* ugledal luč sveta. ***Vse poteka dobro***, je 8. julija pisal v Madrid, ***vendar bo to zelo težko doseči pred jesenjo – pa tako dobro bi bilo, če bi se zgodilo takoj!***^[12]

Kakor hitro je izvedel, da je bila njegova avdienza pri papežu določena za 16. julij, se je v Álvarovem spremstvu odpravil v Fiuggi, da bi lahko tam osebno sodeloval s patrom Larraono. Skušal

je ponuditi pomoč, zato da cerkvenopravni načrt, ki ga je snoval pater Larraona, ne bi v bližnji prihodnosti povzročal škode pristni naravi Opus Dei. To je nedvomno bila naloga ustanovnega značaja, torej se ji nikakor ni mogel odpovedati, kot je pozneje dejal svojim duhovnim otrokom:

V tistem tako kritičnem trenutku zgodovine Dela – pisalo se je leto 1946 – je bilo pravo še posebej pomembno. Kajti ena sama napaka, kakršnokoli popuščanje v bistvenih stvareh, bi lahko privedlo do nepopravljivih posledic. V igri je bila usoda moje duše, saj nisem smel razobličiti božje volje.^[13]

Pater Larraona je imel pred seboj precej nehvaležno opravilo. Vloge, ki so jih različne ustanove oddale v upanju, da bodo odobrene kot *nove oblike* (bodoče *svetne ustanove*), so obsegale široko področje: od tistih, ki

niso želele biti primerjane z redovniki, čeprav so izpolnjevale skoraj vse pogoje za odobritev v obliki redovne kongregacije; do takšnih, ki so si to želele, ne da bi zahtevam ustrezale.^[14] Pristop, ki je v zadnjih letih glede *novih oblik* prevladoval v Kongregaciji za redovnike, je bil obravnavati te nove ustanove na neki način kot poskus prilagajanja ali približevanja svetu, kot nekakšen nov slog redovnega življenja.

Na *nove oblike* so zaradi tega gledali kot na poslednji člen v zgodovinskem razvoju meniških redov. Izhajajoč iz tega gledišča in da bi bilo vsem ugodeno, se je v osnutku pravnih predpisov patra Larraone rešitev nagibala v smeri neke različice *stanú popolnosti*.^[15] Ravno *stan popolnosti* s svojimi zahtevami in življenjskim slogom pa je to, kar opredeljuje redovnika in tiste, katerih življenje je z redovništvom primerljivo.^[16]

To je bil razlog, da je moral ustanovitelj v pogovore o tem, kaj je Opus Dei, vložiti veliko napora. Trudil se je, ***da člani svetnih ustanov ne bi bili obravnavani kot posvečene osebe, kot so želeli nekateri, marveč kot navadni verniki, kar tudi so; zato sem si prizadeval jasno pokazati, da nismo niti ne moremo biti redovniki.***^[17]

Ustanovitelj je vztrajal pri tem, da je bistvena značilnost klica k posvečevanju in apostolatu sredi sveta sekularnost. In upoštevajoč kriterij sekularnosti so bila sestavljena besedila, iz katerih je pozneje nastala apostolska konstitucija *Provida Mater Ecclesia*. S tem je bil dosežen majhen napredek. Bil je to korak naprej, ki pa ni zadostoval, saj se ni bilo mogoče popolnoma izogniti temu, da bi se v njenih temeljih kot pojem pojavil *stan popolnosti*. Iz tega je nastala

kompromisna rešitev. Da bi pridobil *decretum laudis*, zaradi katerega je prišel v Rim, je bil ustanovitelj primoran popustiti v nekaterih zadevah, ki niso ustrezale naravi Opus Dei.

Sprejeli smo žrtev, je pisal svojim duhovnim otrokom, kompromis, ki se mu ni bilo mogoče izogniti in ki kljub vsemu ne zasenči veselja, ker smo končno dosegli cerkvenopravno pot za naše življenje. In upamo, da z božjo pomočjo sporne točke kmalu ne bodo več sporne, če bo Sveti sedež podal ustrezno pravno izjavo, tako da jih ne bo mogoče slabo tolmačiti.

Vendar drugega izhoda ni bilo: ali bi sprejeli vse ali pa bi še naprej bili brez steze, po kateri bi mogli hoditi.

[18]

Po štirih dneh garanja je reševanje problemov steklo. Oče se je 15. julija vrnil v Rim, saj je bila za naslednji dan napovedana zasebna avdienta

pri papežu. To je bil navdušujoč razgovor, v katerem je svetemu očetu končno lahko razkril svoje srce in ga seznanil z delom, ki je bilo opravljeno v zadnjih dneh v Fiuggiju. Tista avdienta je ustanovitelja navdala z globokim mirom in veseljem.^[19] Že prej je Álvaro v začetku meseca pisal članom Generalnega sveta v Madrid in jim posredno spregovoril o učinkovitosti očetove navzočnosti, pri tem pa dodal kanček hudomušnosti: »Četudi mi je oče očital, da sem tak in tak, ker sem ga pripravil do tega, da je prišel, je njegov prihod že obrodil sadove in jih bo obrodil še veliko. Bilo je neizogibno potrebno za to, da bi vse skupaj zagnali in srečno dosegli vse cilje.«^[20]

Oče se je 29. julija skupaj z Álvaro in Salvadorjem Canalsom vrnil v Fiuggi, da bi še naprej sodeloval s patrom Larraono ter preprečil, da bi se v dokumente vrinila kakšna

netočnost, ki bi oškodovala Opus Dei. Tam je bil dokončan osnutek besedila, s katerim se je ukvarjal in iz katerega se je razvila apostolska konstitucija *Provida Mater Ecclesia*.

[21] Kot je priznal sam pater Larraona, »je bilo v nekaj mesecih končano delo, ki bi bilo sicer opravljeno v več letih, če sploh«. [22] Eden od številnih ustanoviteljevih prispevkov, ki so bi bili vključeni v ta temeljni dokument, je tudi ime, s katerim bodo poimenovane *nove oblike*. [23]

Tudi ko je bil zatopljen v to naporno opravilo, je oče stalno mislil na svoje hčere in sinove ter jim v pismih nalagal prav nič lahke zadolžitve, kot je bila na primer prošnja, naj priskrbijo denar za nakup hiše v Rimu. Da oče ni bil človek, ki bi druge pošiljal po kostanj v žerjavico, je odveč ponavljati, saj je bil odločen odpotovati v Madrid in se osebno posvetiti tej zadevi, ko bo *decretum laudis* urejen:

Če je potrebno (bolje, da ni), piše članom Generalnega sveta, bom po avdienci pri svetem očetu in po prejemu dokumenta, ki ga že poznate, sam prišel v Madrid, da bi to podprl in bi dosegli, kar hočemo, to se pravi, kar hoče Bog.^[24]

Brez dolgovezenja je oče izkoristil prostor na papirju ter za svoje hčere in sinove sestavil obsežen seznam vsakovrstnih predlogov in nasvetov, pomembnih ali neznatnih. V Rimu so prošnje, ki so jih nekaj tednov prej naslovili na Apostolsko penitenciarijo, ravno takrat obrodile svoj sad. Oče se je silno razveselil, ko jim je bil podeljen privilegij, da so smeli odtlej tudi laiki čistiti mašne prtičke, saj je bila to priložnost za izkazovanje rahločutnosti do Jezusa v najsvetejšem zakramentu. Pri priči je pisal enemu od duhovnikov Dela, da bi to sporočil njegovim hčeram in bi začele koristiti ta privilegij: ***To pa je novica! Zdaj že smejo čistiti***

korporale, purifikatorije in pale.

[25] Morda pa je od svojih hčera pričakoval kakšno vrstico v duhu hvaležnosti:

Naj mi vsaj z besedo nakažejo, je prosil oče, kaj si mislijo o privilegiju v zvezi s čiščenjem ..., saj so tiho kot ribe.[26]

Zatem pa naniza še celoten seznam posebnih ugodnosti, podeljenih s strani Svetega sedeža:

Apostolska penitenciarija nam je priznala številne odpustke, ki so poleg tega veljavni in perpetuum (pričakovali smo podelitev za sedem let) ter podeljeni z dokumentom breve. Tako da si lahko čestitamo. Križ dobi 500 dni [odpustkov] za vsakokrat, ko ga kdo poljubi ali ob pogledu nanj izreče molitveni vzklik. Lahko jih začnete pridobivati takoj. Breve nam podeljuje popolni odpustek na Gospodove in Marijine praznike, 2. oktobra, 14. februarja,

na god sv. Jožefa ter na dan, ko se opravisprejem, oblacija ali zvestoba v Opus Dei in v Duhovniški družbi sv. Križa.

Skoraj gotovo bomo pridobili privilegij za darovanje polnočne maše v noči z 31. decembra na 1. januar, s 13. na 14. februar in s 1. na 2. oktober.^[27]

Papeški dokument, s katerim so bili podeljeni ti privilegiji in odpustki, je datiran z 28. junijem 1946. Je izraz papeževe očetovske naklonjenosti do Duhovniške družbe sv. Križa in Opus Dei. Med vrsticami je čutiti tudi odmev kampanje zoper leseni križ v kapelah Dela – v Študentskem domu Jenner in v centru Palau –, ki je bil tako besno očrnjen. (Ustanovitelj je nemudoma odredil, naj se poleg križa doda napis: »Njegova svetost papež Pij XII. je 28. junija 1946 z apostolskim pismom *Cum Societatis* dobrohotno podelil petsto dni

odpustkov za vsakokrat, ko kdo pobožno poljubi ta leseni križ ali pred njim izreče molitveni vzklik.«)

[28]

Sredi žgoče poletne vročine se je oče rad spominjal blagega planinskega podnebja, ki so ga uživali njegovi duhovni otroci na posestvu Molinoviejo. ***Tukaj***, jim je pisal iz Rima, ***je bolj vroče kot v Sevilji in naj poudarim, da nisem Andaluzijec. To sem si sam prislužil, ker toliko mislim na Segovio.***^[29]

Pater Larraona je svoje delo praktično končal, toda osebje rimske kurije se je zaradi počitnic že razkropilo. Bilo bi nepremišljeno, če bi skušali stvari prehitevati. Podelitev *decretum laudis* je bila preložena na jesen.^[30] V takšnih okoliščinah je kardinal Lavitrano, prefekt Kongregacije za redovnike, pokazal gesto pravičnosti in

priznanja do ustanovitelja. Da se ta v Španijo ne bi vrnil praznih rok in da ne bi nihče mogel reči, da je bila prošnja Opus Dei zavrnjena, mu je 13. avgusta 1946 izdal dokument o pohvali ciljev Duhovniške družbe sv. Križa in Opus Dei.^[31] Ta dokument priznava »svetost, potrebo in primernost ciljev in apostolata«, ki se ga trudijo opravljati njegovi člani; tiste moške in ženske, ki pripadajo »tako plemenitemu in svetemu Delu«, pa spodbuja, naj zvesto živijo svojo poklicanost.^[32]

Brez dvoma, pripominja ustanovitelj, so videli, da smo takoj potrebovali nekaj v pisni obliki, s čimer bi se mogli braniti; namreč glavni povod za iskanje odobritve v Rimu, pa čeprav zaenkrat ne bi povsem ustrezala našim željam, ni bil nič drugega kot dejstvo, da so nas tako kruto preganjali. Na ta način naj bi čutili podporo pri obrambi objektivne resnice.^[33]

Člani Opus Dei, ki so prebivali v Rimu, so imeli tisto pomlad leta 1946 polne roke dela. Po prošnjah za priporočilna pisma je prišlo na vrsto obiskovanje dostojanstvenikov in svetovalcev rimske kurije. Vrh tega so poleg uradnih postopkov, apostolata med prijatelji, iskanja hiše in spremljanja obiskovalcev, ki so prihajali v Rim, imeli še posebno nalogo, ki jim jo je zaupal oče. Kot je mogoče razbrati iz nekega Álvarovega pisma, so s pomočjo opata Suñola skušali pridobiti kakšno relikvijo svetih mučencev.^[34] Že marca 1946 jih je oče v svojem dopisovanju spodbujal in vztrajal pri tej zadevi:

Upam, da se vrnete bogato založeni z relikvijami! Storite, kar je mogoče, da prinesete telo kakšnega mučenca.^[35]

Velika je bila ustanoviteljeva pobožnost do svetniških relikvij. V

kapeli centra Diego de León je bilo med svečniki oltarne mize nameščenih nekaj skrinjic, kamor bi jih lahko shranili.^[36] Meseca maja so v Rimu uspeli pridobiti nekaj relikvij in jih takoj poslali v Madrid. Manjkalo pa jim je telo mučenca, ki ga je iskal oče. Nekdo jim je ponudil svojo pomoč v Neaplju in iskanje se je nadaljevalo. »Če ne bo uspelo,« je zavzeto pisal Álvaro, »bomo šli proti severu Italije, v kraj Forlì ob Jadranskem morju, kjer imajo v nekem samostanu 200 teles mučencev, škof in samostanski bratje pa so naši dobri prijatelji.«^[37]

Naposled je oče 31. avgusta 1946, ko se je z letalom vračal v Madrid, s seboj prinesel telesi dveh mučencev: telo svetega Sinfera, ki je izviralo iz rimskih katakomb, in svete Merkuriane, desetletne deklice. Njene posmrtno ostanke je dal namestiti v kapelo hiše Los Rosales, skrinjo s kostmi svetega Sinfera pa je

skupaj s staro marmornato ploščo z zapisanim imenom shranil pod oltarjem kapele v centru Villanueva.

[38]

Kaj so za ustanovitelja pomenili tisti meseci v Rimu? Dnevne dogodke je oče z nekaj kratkimi besedami opisoval v svoji žepni beležnici za leto 1946. Oglejmo si nekaj zapisov iz tistega poletja:

18. julij: Do vratu tičimo v kánonskem nauku.

27. julij: Kot vedno veliko obiskov in veliko hrupa, in vedno je z nami božja roka.

5. avgust: Veliko obiskov. Veliko molitve.[39]

Tako je povzel tisto rimsko obdobje: veliko stikov z mnogimi ljudmi, zlasti s cerkvenimi dostojanstveniki, veliko dela s cerkvenim pravom ter veliko molitve.

Še istega dne, ko je prišel v Španijo, se je popoldne odpravil v dom duhovnih vaj Molinoviejo, kjer je skupina diakonov Dela imela izobraževalni tečaj. Mnogim so se tisti kratki tedni, ki ji je oče prebil v tujini, zdeli kakor leta. Nestrpno so pričakovali dobrih novic, ki jim jih je obljubljal v pismih. Ustanovitelj je potreboval nekaj dni oddiha in za to ni bilo boljšega kraja od tega, kjer je mogel delati v bližini svojih otrok. Hiša gotovo ni nudila kakšnega posebnega udobja, toda posestvo, ki sicer ni imelo ravno urejenega parka, je bilo kakor zelena oaza sredi izsušene ravnine. Prikupen smrekov gozd je nudil dovolj sence, da se je bilo čez dan mogoče sprehajati. Okrog samotnega kraja se je razprostirala odprta pokrajina, noči so bile prijetne in sveže. V dolgih večernih klepetih jim je oče pripovedoval o plovbi v Genovo in o

tem, kako je hudič s svojim repom razburkal Lionski zaliv. Govoril je o svojem prihodu v večno mesto, o obiskih pri pomembnih osebnostih rimske kurije, o avdienci pri papežu, o svojem garanju za obrambo duha Opus Dei ... Stvari so dobro napredovale, vendar je bilo treba biti potrpežljiv in moliti. S seboj je prinesel pismo o pohvali ciljev, ki je bilo pravi hvalospev Delu. Pridobil je tudi nekatere posebne pravice, na primer dovoljenje za polnočno mašo ob določenih praznikih. (Da bi izkoristili ta privilegij, jim ni bilo treba dolgo čakati. V noči s 13. na 14. september, na praznik povišanja svetega Križa, je oče tam, v Molinovieju, daroval polnočnico.)^[40]

V nedeljo, 29. septembra, je mašniško posvečenje prejelo šest članov Dela, ki so predstavljali drugo generacijo duhovnikov. Adolfo Rodríguez Vidal, ki je stanoval v centru na Ulici

Españoleto in je tisto jutro delal družbo očetu, pripoveduje:

»Madrid, 6. oktober '46

Teden, ki se danes izteka, je bil teden čustev, vrvenja in naporov, kot si lahko predstavljaš, tudi če nimaš kaj dosti domišljije.

Dogajanje se je začelo 28. septembra popoldne, ko so se iz Molinovieja vrnili Oče, Álvaro, José Luis in šest diakonov [...]. V nedeljo ob desetih dopoldne je bilo posvečenje. Ob isti uri je prišel oče, da bi tukaj maševal. Nasmehnila se mi je sreča in sem ostal doma, da bi ministriral pri njegovi maši. Ko je bila ta končana, je iz Barcelone prispel Juan, ki je bil namenjen na posvečenje, vendar si je premislil, ko je doma naletel na očeta, in ostal kar tukaj. Oče nama je pripovedoval o marsičem, vsi pa smo bili rahlo živčni, dokler ni ob enih skupaj z Álvaro in Joséjem Luisom prišlo šestero novih duhovnikov:

objemi, prerivanje, da bi jim oče poljubil roke, ganjenost in veselje.«^[41]

Oče se je šel 21. oktobra v Barcelono zahvalit Milostni Materi Božji za varstvo na svojem prvem potovanju v Rim in za dosežene sadove ter njeni priprošnji zaupal dokončni uspeh postopka in papeško odobritev.^[42]

Že 8. novembra je bil ponovno v Rimu in štiri dni pozneje imel pogovor z msgr. Montinijem, o katerem je napravil kratek in urejen povzetek, ki se začne takole:

Rim, 12. november 1946

Obiskal sem msgr. Montinija. Kadar grem v Vatikan in vidim, kako zelo nas imajo radi, sem tisočkrat hvaležen Gospodu za to, kar smo pretrpeli. Zagotovo nas je tisti križ pripeljal do tega vstajenja.^[43]

Druga ustanoviteljeva avdienca pri papežu Piju XII. je bila s pomočjo

monsinjorja Montinija določena za 8. december. Bolj ko se je bližal ta dan, bolj je bilo na očetu opaziti nekakšno nepotrpežljivost. V resnici ni bilo to nič drugega kot iz vere izhajajoča ganjenost, ki ga je prevzemala ob misli, da se bo pogovarjal s Kristusovim namestnikom na zemlji.

Na predvečer tiste avdience je svoje skrbi in zadeve vodenja izlil v pismo, natrpano z vsebino in naslovljeno na Generalni svet v Madridu. Množica različnih vprašanj, ki se jih v njem dotakne, je odraz tega, kar je nosil v glavi. Obseg snovi, oseb, dogodkov in okoliščin je tako neizmerno izčrpen, da je videti neverjetno, da bi sploh mogel razmišljati o toliko stvareh, drobnih in velikih, ki jih je hranil v svojem spominu. Še bolj osupljiva pa je ugotovitev, da je vse to našlo prostor v njegovem srcu, kajti ni zadeve, pa naj se zdi še tako neznatna, kateri se ne bi posvetil z vsemi svojimi petimi čuti; in ni

osebe, ki bi jo omenil, ne da bi to pospremil z naklonjenostjo. Iz vsega tega je zlahka razvidno, v čem je bilo breme vodenja, ki je slonelo na njegovih ramenih, in kolikšno skrbnost mu je posvečal. Vse težave v zvezi z Opus Dei, človeške in duhovne, so se neizprosno zgrinjale na očeta, ki je nenehno bedel nad napredovanjem tega posla, naraščajočega po številu duš in najrazličnejših zadev, ki so bile vse hkrati živo navzoče v njegovem duhu.

V njegovem slogu – iskrenem, neprisiljenem in prosojnem – lahko zremo kipečo dejavnost duše, ki ga navdihuje. Tule so zadnji odstavki omenjenega pisma z dne 6. decembra:

– Očitno bom te božične praznike preživel v Rimu. Ne pozabite: v duhu bom navzoč v vsaki izmed hiš. Ogromna škoda je, da nimamo na

razpolago denarja, da bi že sedaj v našem rimskem domu resnično doživeli prvi božič v večnem mestu. Večnem! Tukaj je vse na neki način večno. Treba je biti potrpežljiv. Vse naše zadeve potekajo zelo dobro, vendar preveč umirjeno.

– To pišem s peresom, ki me spravlja ob živce. Tudi glede tega je potrebna potrpežljivost. Razmišljam o tem, koliko potrpežljivosti je moral potratiti naš Gospod, da je napisal tako čudovite strani s tem zanič orodjem, kakršen sem jaz.

Ima vas rad, pošilja vam objem in vas blagoslavlja vaš oče. Mariano.^[44]

Na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, 8. decembra, je bila avdienca, na kateri je svetega očeta izčrpno seznanil z duhom Dela in njegovimi apostolskimi dejavnostmi.^[45] Zatem, kakor hitro je prišel domov, je pisal njegovi svetosti, da bi podal

***pričevanje o sinovski in
neizpodbitni pokorščini
Duhovniške družbe sv. Križa in
Opus Dei:***

V Vas, je nagovoril papeža, vidimo Kristusovega namestnika in preko Vas slišimo glas Pastirja vseh pastirjev; zato želimo danes pred Vašo svetost položiti vzvišeno hrepenenje naše ustanove: v popolni zvestobi in predanosti hočemo iti v katerikoli kraj ali dejavnost, kjer bi mogli služiti Cerkvi ali kamor bi nas poslal njen vrhovni Pastir.^[46]

Kako je potekala avdienca, si lahko predstavljamo na podlagi tega, kar teden dni pozneje piše gospodu Leopoldu, madridskemu škofu. Ko povzema tisti pogovor, se izraža pristrčno, a redkobesedno. Očitno sta se dotaknila zelo osebnih zadev, ki mu jih ponižnost ne dovoli razglášati:

Na zasebni avdienci me je sprejel sveti oče. Zelo dobro pozna naš Opus

Dei in ga ima rad. Ne morete si predstavljati, oče, koliko simpatičnih pozornosti sem bil deležen.

Naše zadeve tukaj napredujejo zelo dobro, vendar s takšno počasnostjo – hotel sem reči večnostjo –, da je to zame prava zajezeitev. Tako se učimo. Álvaro je res postal junak v tej rimski kuriji: vsi ga poznajo in ga imajo radi.^[47]

Treba je prebrati še drugo pismo z istega dne, namenjeno nunciju v Španiji, monsinjorju Cayetanu Cicognaniju, da bi začutili, kakšna neučakanost je kipela v ustanovitelju, pa naj je še tako dovtipno govoril o rimski spokojnosti:

V Rimu smo zelo zadovoljni, saj vse napreduje, in sicer zelo dobro, četudi ne ravno s pretirano hitrostjo. Vendar prinaša veliko veselja ta vedrina: Gospoda prosim, naj se je navzamem.

Sveti oče me je sprejel na zasebni avdienci. Prav neverjetno je, kakšno ljubezen izkazuje našemu Opus Dei. Dobro vem – in tega ne bomo nikdar pozabili –, da dobršen del te ljubezni izvira iz naklonjenosti, ki jo je naš gospod nuncij vložil v svoja sporočila. Bog vam povrni!^[48]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] Pismo monsinjorja Giovannija Battiste Montinija ustanovitelju Opus Dei. Izvirnik v: RHF, D-15087. Napisano je v španskem jeziku.

^[2] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 799; tudi Antonio Maria Travia, *Sum.* 3465, in Sebastiano Baggio, *Sum.* 5258 (kardinal Sebastiano Baggio je leta 1946 sodeloval z msgr. Tardinijem, tajnikom oddelka za izredne

cerkvene zadeve vatikanskega državnega tajništva).

[3] AGP, P01 VII-1963, str. 47; tudi Fernando Valenciano Polack, *Sum.* 7109.

[4] Álvaro je bil 11. junija pri msgr. Montiniju na dolgi avdienci, o kateri navaja naslednjo podrobnost, ki pojasnjuje, zakaj je bilo treba čakati na vračilo fotografije. »Monsinjorju Montiniju,« pripoveduje Álvaro v pismu 12. 6. 1946, »sem prinesel čudovito papežovo fotografijo, da bi nanjo lastnoročno dodal blagoslov za vas. Montini mi je povedal, da je papež v tistih dneh odpovedal podeljevanje blagoslovov, vendar mu jo bo vseeno izročil.«

[5] Pismo Joséja Orlandisa Rovire, poslano v Madrid, datirano v Rimu, 26. 6. 1946, RHF, D-15441-6.

[6] Prim. *Zapiski*, št. 220, 10. 8. 1931.

[7] Pismo iz Rima članicam
Centralnega sveta, EF-460630-1.

[8] Pismo iz Rima članom Generalnega
sveta, EF-460630-2.

[9] Pismo iz Rima njegovemu bratu
Santiagu in sestri Carmen Escrivá de
Balaguer y Albás, EF-460630-3. *Babo*
je domači vzdevek za Salvadorja
Canalsa.

[10] Álvaro v pismu 8. junija 1946
poroča ustanovitelju: »Prekinil sem
pisanje tega pisma, saj je ob četrť čez
drugo k nam prišel pater Goyeneche,
ki je ves evforičen [...]. Vsi (člani
komisije) so nad Delom tako
navdušeni, da so celo predlagali – kot
včasih stori papež ob slovesnih
priložnostih – sklicanje še enega
zasedanja, na katerem bi se sestali
svetovalci in bi *videntibus omnibus*
komisija Delo odobrila.«

[11] Glede morebitne izdaje pravnih
predpisov o *novih oblikah* izven

ureditve *Zakonika cerkvenega prava* so obstajala tudi nasprotna mnenja. Nekaterim se je tovrstno eksperimentiranje »zdelo preuranjeno. Drugi so poleg tega menili, da takšni novi predpisi niso bili sprejemljivi zaradi nevarnosti, da bi bil *stan popolnosti* z večstoletno tradicijo okrnjen ali celo razvrednoten, ko bi izgubil nekatere svoje teološke poteze« (prim. Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, str. 156).

^[12] Pismo iz Rima Joséju Maríi Hernándezu Garnici, EF-460708-1. Odkar je Jožefmarija prišel v Rim, se je položaj znatno izboljšal, in sicer do te mere, da je Álvaro v pismu Pedru Casciaru dejal: »Mislimo, da bo odlok vseeno izdan, saj je pri vseh čutiti le dobro voljo. [...] Edina težava, precej huda, je časovna stiska« (Pismo iz Rima, 6. 7. 1946; AGP Sec. B1 leg. 3, C-460706-1).

[13] *Pismo 25. 1. 1961, št. 6.*

[14] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 555.

[15] Prim. *prav tam*, *Sum.* 556. O tem, da se je pravno mišljenje svetovalcev vrtelo okrog pojma *stan popolnosti*, pričata dva komentarja, ki ju je slišal Álvaro del Portillo (prim. Pismo iz Madrida članom Dela v Rimu, EF-460324-2).

[16] Prim. Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, str. 176–177.

[17] *Pismo 7. 10. 1950, št. 20.* Leta 1947 je v zvezi s tem zapisal: ***Že od prvega trenutka ustanovitve Opus Dei, hčere in sinovi moji, od tistega 2. oktobra 1928, sem vedno videl Delo kot ustanovo, katere člani nikoli ne bodo redovniki, ne živijo podobno kot redovniki, niti niso – na noben način – primerljivi z redovniki.***

***To pa ne zaradi pomanjkanja
ljubezni do redovnikov, ki jih
ljubim in cenim z vso svojo močjo,
ampak zato ker mora Opus Dei
vršiti apostolat prodiranja v vse
sfere civilne družbe preko
državljanov, ki so drugim enaki.***

***Ko zapišem prodiranje, je treba to
besedo razumeti kot željo po tem,
da bi vbrizgali nadnaravnega
duha v krogotok družbe; ne pa kot
zgolj osebno, fizično prodiranje
članov v civilno okolje, kajti člani
Dela že pripadajo družbi, od
katere se nikoli niso oddaljili, in
jim torej ni treba prodirati tja, kjer
so že navzoči (Pismo 29. 12. 1947/14.
2. 1966, št. 84).***

Predtem pa v pismu iz leta 1940
pravi: ***Globoko cenimo in
spoštujemo duhovniški in
redovniški poklic ter vse ogromno
delo, ki ga redovniki opravljajo in
bodo opravljali v službi Cerkve.***

***Zato bi ne bil moj dober otrok,
kdor ne bi imel tega duha.***

***Istočasno pa ponavljamo, da se
naš poklic in naše delo – ker sta
vabilo k temu, da ostanemo v
svetu, in ker se naše apostolske
naloge vršijo v in iz sekularnih
dejavnosti – popolnoma
razlikujeta od poklica in dela, ki je
zaupano redovnikom (Pismo 11. 3.
1940, št. 40).***

^[18] *Pismo 7. 10. 1950, št. 20–21.*

^[19] Prim. Pismo iz Rima članom
Generalnega sveta, EF-460727-1.

^[20] Pismo Álvaro del Portilla Pedru
Casciaru Ramírezu, Rim, 6. 7. 1946
(AGP Sec. B1 leg. 3, C-460706-1).

^[21] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.*
556. Pater Larraona, ustanovitelj,
Álvaro in Salvador Canals so se
odpravili v Fiuggi 29. julija ob 6. uri

popoldne (prim. *Dnevnik centra Città Leonina*, 29. julij, AGP Sec. J, 1 leg. 4).

[22] Prim. Zabeležka Álvaro del Portilla, Rim, 25. avgust 1946, RHF, D-30803. V dnevniku s tistih delovnih dni v Fiuggiju piše: »Pater Larraona je večkrat ponovil, da brez očetovega prihoda ne bi bilo tega odloka o novih oblikah« (*Dnevnik centra Città Leonina*, 2. avgust, AGP Sec. J, 1 leg. 4).

[23] Ime, ki ga je najprej predlagala Kongregacija za redovnike, je bilo *redovni sodalitium*. »Oče,« pravi Álvaro v omenjeni zabeležki z dne 25. avgusta (RHF, D-30803), »je opozoril, da ljudje pogosto poenostavljajo in da bi nove oblike s takšnim imenom na primer v očeh civilnih oblasti praktično pomenile isto kot *redovi*. Tedaj je bilo predlagano poimenovanje *institut* oziroma *sekularni institut*.« (V

slovenščini se uporablja izraz *svetna ustanova* ali *svetni institut*.)

[24] Pismo iz Rima članom Generalnega sveta, EF-460713-1.

[25] Pismo iz Rima Joséju Marií Hernándezu Garnici, EF-460708-1.

[26] Pismo iz Rima članom Generalnega sveta, EF-460727-1.

[27] *Prav tam*. Ti datumi, z izjemo novega leta, ustrezajo ustanovitvi Opus Dei ter začetku ženske sekcije Dela in Duhovniške družbe sv. Križa.

[28] Apostolsko pismo (*breve*) *Cum Societatis* (28. 6. 1946), v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental 19*, str. 529–531.

Spomnimo, da je že madridski škof 28. 3. 1940 z odlokom podelil odpustek (50 dni) vsakomur, ki pobožno poljubi leseni križ v Študentskem domu Jenner (prim. AGP, Pravni oddelek, I/15074).

[29] Pismo iz Rima članom
Generalnega sveta, EF-460727-1.

[30] Kljub vsemu, pripoveduje Álvaro del Portillo, so nekateri govorili o tem, da bi bil Opus Dei lahko odobren, še preden bi bila objavljena *Provida Mater Ecclesia*, če bi papež kardinalu Lavitranu izdal posebno dovoljenje. Vendar je kardinal svetoval, da je bolje malo počakati (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 556).

[31] Gre za pismo *Brevis sane*. Takšne vrste dokumenta Sveti sedež že dolgo časa ni izdal. V praksi Kongregacije za redovnike je to *pismo o pohvali ciljev* bilo enakovredno odobritvi.

[32] Pismo *Brevis sane*, ki ga je izdala Kongregacija za redovnike (13. 8. 1946), v: Amadeo de Fuenmayor *et al.*, *op. cit.*, *Apéndice Documental* 21, str. 532.

[33] *Pismo* 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 167.

[34] Pismo Álvaro del Portilla, Rim, 12. 3. 1946 (AGP Sec. B1 leg. 3, C-460312-1).

[35] Pismo iz Madrida članom Dela v Rimu, EF-460324-2.

[36] Prim. José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678/1, str. 50.

[37] Pismi Álvaro del Portilla, Rim, 17. 5. 1946 in 8. 6. 1946 (AGP Sec. B1 leg. 3, C-460517-1 in C-460608-1). Telesi dveh mučencev, svetega Sinfera in svete Merkuriane, so pridobili po zaslugi škofa v kraju Forlì. Skrinji s telesoma mučencev so 31. avgusta na španskem veleposlaništvu v Rimu zaplombirali, nekaj ur pozneje pa ju je ustanovitelj vzel s seboj na letalo in ju odnesel v Madrid (prim. *Dnevnik centra Città Leonina*, 23. in 31. 8. 1946, AGP Sec. N, 3 leg. 426-19).

[38] Prim. Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159, XII, str. 38. Ko je bilo zgrajeno svetišče Torreciudad, so bili

posmrtni ostanki svetega Sinfera preneseni tja, v glavni oltar. Dne 12. oktobra 1946 so bile žare odprte in cerkveni notar Juan Botella Valor je v ustanoviteljevi navzočnosti potrdil pristnost relikvij. Prim. Jesús Urteaga Loidi, RHF, T-00423, str. 55.

[39] *Dnevnik centra Città Leonina*, 18. 7., 27. 7. in 5. 8. 1946; AGP Sec. J, 1 leg. 4.

[40] Prim. Jesús Urteaga Loidi, RHF, T-00423, str. 53.

[41] Pismo Adolfa Rodrígueza Vidala Joséju Orlandisu Roviri, 6. 10. 1946, AGP, *Expedientes de ordenaciones sacerdotales*, 660.2. Omenjeni Juan je Juan Jiménez Vargas.

[42] Francisco Ponz pripoveduje, da je ustanovitelj ponovil naročilo, ki jim ga je dal 21. junija tistega leta: »Želel je, da se v spomin na tisto potovanje v tisti hiši (Clínica) postavi oltarna podoba Milostne Matere Božje, na

kateri naj bodo zapisane besede iz Matejevega evangelija 19, 27, ki so bile tema meditacije na dan njegovega odhoda (*Ecce nos reliquimus omnia ...*), ter dva datuma: 21. 6. 1946, ko je odpotoval iz Barcelone, in 21. 10. 1946« (Francisco Ponz Piedrafita, RHF, T-04151, str. 94).

[43] Izvirnik v: RHF, AVF-0033. Montini mu je med drugim povedal: ***Do papeža navadno pridejo samo neprijetne zadeve, ki se dogajajo v Cerkvi. Zato mu je v veliko tolažbo, ko sliši o Opus Dei. Nato je še dodal: »Pa tudi meni zelo dobro dene, če izvem za te dobre stvari.« [...] Zagotovil mi je, da dnevno prosi Gospoda za Opus Dei (prav tam).***

[44] Pismo iz Rima članom Generalnega sveta, EF-461206-2. Ponovno dolží svoje pero, češ da ovira tok njegovih misli. Le

malokatero pero je lahko sledilo tako hitrim korakom (prim. XI. poglavje, 6. *S peresom v roki*).

[45] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 780.

[46] Pismo iz Rima Piju XII., EF-461208-1.

[47] Pismo iz Rima monsinjorju Leopoldu Eiju y Garayu, EF-461216-5; prim. Pismo iz Rima članom Generalnega sveta, EF-461213-2. Ena od »simpatičnih pozornosti« je prav verjetno bila anekdota, ki jo navaja Álvaro del Portillo. Med avdienco je ustanovitelj po nagibu svoje sinovske ljubezni hotel papežu poljubiti noge, ta pa mu je dovolil poljubiti le eno. Jožefmarija je vztrajal in na vsak način skušal poljubiti še drugo nogo, pri tem pa je svetega očeta spomnil, da je Aragonec in da so sicer vsi Aragonci trmasti, vendar da je v njegovem primeru ta lastnost še

posebej razvita (prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 782).

^[48] Pismo monsinjorju Gaetanu Cicognaniju, EF-461216-3.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/4-v-pricakovanju-
cerkvenopravne-resitve/](https://opusdei.org/sl-si/article/4-v-pricakovanju-cerkvenopravne-resitve/) (12. Mar. 2026)